

*Till riksdagen***Ändringar i bankoreglementet**

I sitt av 1971 års riksdag godkända betänkande rörande upprustning av riksbankens avdelningskontor i Göteborg hemställde finansutskottet (FiU 1971: 49) — förutom om bemyndigande för bankofullmäktige att disponera medel för upprustning av avdelningskontoret i Göteborg — om att riksdagen måtte ge bankofullmäktige till känna vissa i betänkandet anförda synpunkter. I detta avseende innehöll betänkandet följande utskottets uttalande.

Fullmäktiges framställning aktualiserar — — — vissa principiella problem vilka utskottet i korthet vill beröra.

Det är således enligt utskottets uppfattning knappast tillfredsställande att riksbankslagen och bankoreglementet när det gäller investeringar i byggnader för rörelsen innehåller bestämmelser av helt olika innebörd. Som framgått av det föregående har fullmäktige enligt riksbankslagen full frihet att utan riksdagens hörande förvärva fastigheter medan däremot bankoreglementet kräver att nybyggnad eller större reparation på bankens fastigheter skall underställas riksdagen.

Med hänsyn till att riksdagen själv utser sex av de sju ledamöterna i riksbanksfullmäktige och årligen granskar riksbankens styrelse och förvaltning borde det enligt utskottets mening inte möta några principiella invändningar att delegera inte blott beslutanderätten beträffande förvärv av fastigheter för bankrörelsen utan jämväl beslutanderätten i fråga om nybyggnad och reparationer av sådana fastigheter till fullmäktige. Detta kräver som framgått av det föregående vissa ändringar i riksbankslagen och/eller bankoreglementet. Det torde få ankomma på fullmäktige att själva ta initiativet till att förslag till sådana ändringar utarbetas.

I anledning av riksdagens beslut får bankofullmäktige härmed förelägga den av finansutskottet upptagna frågan tillika med förslag till ett par andra smärre ändringar i bankoreglementet, vilka lämpligen synes kunna verkställas utan samband med en mera genomgripande revision av denna författning.

1. (Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

*Om tryckerirörelsen och
papperstillverkningen*

11 §

(Denna rubrik och paragraf utgår)

Angående driften av sedeltryckeriet och pappersbruket äger fullmäktige meddela erforderliga bestämmelser.

Stadgandet om att fullmäktige äger meddela bestämmelser angående driften av sedeltryckeriet och pappersbruket kvarstår i bankoreglementet även sedan dessa industrier överförts till särskilt aktiebolag. Att så kommit att ske synes oegentligt. Fullmäktige utövar nu sitt styrande inflytande över industrierna i aktiebolagsrättslig ordning, ytterst genom bolagsstämman. Stadgandet, som torde avse att ge fullmäktige en offentligrättslig befogenhet att utfärda bestämmelser för industrierna, synes därför böra utgå.

2. (Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

18 §

(Denna paragraf utgår)

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan som har förvärvats till täckande av fordran, får icke avyttras utan riksdagens medgivande.

Fråga om nybyggnad eller större reparation på bankens för rörelsen avsedda byggnader skall underställas riksdagen.

Som inledningsvis angivits har finansutskottet framhållit som önskvärt att beslutanderätten i fråga om nybyggnad och reparationer av fastigheter för bankrörelsen delegeras till bankofullmäktige. För att åstadkomma denna ordning erfordras att 18 § andra stycket bankoreglementet, som föreskriver att sådana frågor skall underställas riksdagen, utgår. Enligt fullmäktiges mening saknas anledning att ersätta stadgandet med ett nytt, vari ifrågavarande befogenheter uttryckligt uppdrages åt fullmäktige. I avsaknad av ett särskilt stadgande i ämnet måste nämligen rätten att besluta om försäljning av även fast egendom liksom om reparationer och underhåll av byggnader anses innefattad i fullmäktiges allmänna befogenhet att besluta om riksbankens förvaltning.

I och med att riksdagen fastslagit att riksbankslagen ger fullmäktige full frihet att utan riksdagens hörande förvärva fastigheter för riksbankens rörelse utgår fullmäktige från att frågan om avyttrande av sådana fastigheter bör avgöras i samma ordning. Även 18 § första stycket bankoreglementet synes därför böra utgå.

3. (Gällande lydelse)

19 §

1 mom.

Efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall får fullmäktige bevilja *de* riksbankens gäldenärer, *vilka försatts i konkurs eller vid försök till utmätning befunnits sakna utmätningssbar tillgång och därefter avlagt utmätningssed*, ackord eller eftergift på deras skuld eller biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld.

Fullmäktige får — — — sådant anstånd.

(Föreslagen lydelse)

19 §

1 mom.

Efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall får fullmäktige bevilja riksbankens gäldenärer ackord eller eftergift på deras skuld eller biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld.

Fullmäktige får — — — sådant anstånd.

Nuvarande 19 § bankoreglementet infördes som en nyhet i 1934 års bankoreglemente och syftade till att ge fullmäktige mera vidsträckta befogenheter än tidigare att besluta om ackord och eftergift. Denna befogenhet torde dock numera få anses vara alltför snävt preciserad; kanske särskilt genom kravet på avläggande av utmätningssed, ett institut som har mycket ringa användning. Enligt fullmäktiges mening saknas anledning att i författning särskilt fastlägga vilka formella indrivningsåtgärder som bör vidtagas för att ackord eller eftergift skall kunna beslutas. Det bör ankomma på fullmäktige att utifrån förhållandena i det särskilda kreditärendet, bl. a. med beaktande av den återstående fordrans storlek, ta ställning till vilket arbete som skall nedläggas, innan avskrivningsfrågan slutligt prövas. Det kan för övrigt förtjäna framhållas att sådana mera vidsträckta befogenheter givits riksbanken, då banken förvaltar lån för statsverkets räkning.¹ Samma princip torde böra inskrivas i bankoreglementet i fråga om riksbankens egna fordringar. Detta kan lämpligen ske genom att det allmänt uppdrages åt fullmäktige att efter noggrann prövning av omständigheterna i varje

¹ Se 15 § kungörelsen den 29 juni 1946 (nr 570) om statliga bosättningslån (omtryckt SFS 1953: 330); 10 § kungörelsen den 8 juni 1951 (nr 369) om stödlån till jordbrukare; 8 § kungörelsen den 14 december 1951 (nr 766) om stödlån till jordbrukare som lidit skada genom svartrost m. m.; 8 § kungörelsen den 19 december 1952 (nr 764) om stödlån till jordbrukare; 8 § kungörelsen den 10 december 1954 (nr 723) om stödlån till jordbrukare; 10 § kungörelsen den 25 november 1955 (nr 593) om stödlån till jordbrukare och 11 § kungörelsen den 13 december 1957 (nr 650) om stödlån till jordbrukare (ang. ändrad lydelse av citerade paragrafer i samtliga stödlånekungörelser se SFS 1958: 251—256); 12 § kungörelsen den 29 juni 1945 (nr 494) angående lån från värnpliktslånefonden (ang. ändrad lydelse av paragrafen se SFS 1960: 241); 7 och 8 §§ kungörelsen den 6 april 1962 (nr 100) om fiskredskapslån. Framhållas kan även att riksbanken enligt Kungl. Maj:ts beslut den 24 mars 1949 erhållit befogenhet att i fråga om samtliga egnahemslån, med undantag av premielån till egnahemslåntagare och statslån till låneförmedlare, besluta om ackord och eftergift.

särskilt fall bevilja riksbankens gäldenärer ackord eller eftergift på deras skuld eller biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld.

Med åberopande av det anförda får fullmäktige hemställa
att riksdagen måtte besluta de ändringar i det den 15 december
1970 fastställda reglementet för riksbankens styrelse och för-
valtning (Bankoreglementet) som ovan angivits.

Å fullmäktiges vägnar:

JOHN ERICSSON

/Karin Asbrink

